

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/4/2019
Identifikačné číslo spisu: 1014200903
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1014200903.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Igora Belka, v právnej veci navrhovateľa: X. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXXX/X, V., proti odporkyňi Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o zvýšenie invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sd/97/2014-111 z 30. júla 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sd/97/2014-111 z 30. júla 2019 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 19. mája 2014 z r u š u j e a v e c v r a c i a odporkyňi na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 19. mája 2014 odporkyňa podľa § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa zo dňa 7.01.2014 o zvýšenie invalidného dôchodku od 1. januára 2011. Krajský súd napadnutým rozsudkom toto rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že na základe žiadosti navrhovateľa z 02.05.2011 odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 23.05.2011 priznala navrhovateľovi podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. invalidný dôchodok od 01.01.2011 v sume 167,50 €. Dňa 07.01.2014 navrhovateľ požiadal o zvýšenie sumy invalidného dôchodku od 01.01.2011 z dôvodu, že odporkyňa pri určení sumy invalidného dôchodku neprihliadla aj na obdobie jeho výkonu služby ako príslušníka ZNB a pracovníka SIS. Odporkyňa jeho žiadosť preskúmaným rozhodnutím z 19.05.2014 zamietla. Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ včas opravný prostriedok, v ktorom namietal nezapočítanie doby služby odpracovanej v I. a II. kategórii funkcií.

Krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ je poberateľom výsluhového príspevku podľa

rozhodnutia Slovenskej informačnej služby č.p. PZ-103-3/98 z 30.10.1998 podľa § 210 a § 211 ods. 1 písm. d/ a ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z. od 16.10.1998, pričom mu bola zohľadnená doba výkonu štátnej služby podľa § 217 cit. zákona; od 01.07.2002 sa priznaný výsluhový príspevok považuje za výsluhový dôchodok. Odporkyňa pri určení sumy invalidného dôchodku navrhovateľa neprihliadla aj na obdobie jeho výkonu služby, ktoré bolo zhodnotené na účely nároku na výsluhový príspevok, nakoľko pri invalidných dôchodkoch nie je možná aplikácia čl. 33 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach (č. 128) a teda jeho krátanie ako pri starobných dôchodkoch.

Krajský súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku je vecne správne, vychádzajúce z riadne zisteného skutkového stavu, náležite odôvodnené a vydané v súlade so zákonom, preto ho podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil. O trovách konania rozhodol za použitia § 250k ods. 1 O.s.p. s poukazom na výsledok konania tak, že navrhovateľovi ich náhradu nepriznal.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namieta, že nie je poberateľom výsluhového dôchodku, ale výsluhového príspevku, ktorý sa za výsluhový dôchodok iba považuje, ale vzhľadom na iný spôsob výpočtu nie je rovnocenný. Výsluhový príspevok mu bol priznaný za obdobie výkonu služby policajta a základnej vojenskej služby v rozsahu 18 rokov, ktoré mu odporkyňa mala započítať do obdobia dôchodkového poistenia. Navyše do výsluhového príspevku mu nebolo započítaných 324 dní výkonu služby policajta, preto toto obdobie malo byť zhodnotené v invalidnom dôchodku. Má za to, že krajský súd neodôvodnil vyčerpávajúco svoje rozhodnutie, čím došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

Z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu je odporkyňi známe, že výsluhový príspevok a výsluhový dôchodok nemožno zamieňať a jej výklad ustanovenia § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. považuje za neprípustne extenzívny. Rozhodnutie odporkyne ako aj rozsudok krajského súdu považuje za vydané v rozpore so zákonom. Odporkyňa postupovala v rozpore s ustanovením § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., keď neprihliadla na obdobie výkonu služby, hoci navrhovateľ nie je poberateľom žiadnej z dávok, citovaných v tomto ustanovení.

Navrhol preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie odporkyne o zamietnutí jeho žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že navrhovateľovi bol podľa potvrdenia Slovenskej informačnej služby z 30.10.1998 priznaný podľa zákona č. 73/1998 Z.z. výsluhový príspevok, ktorý sa podľa zákona č. 328/2002 Z.z. považuje za výsluhový dôchodok. Preto nie je možné doby služby v súlade s § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. hodnotiť na nárok na invalidný dôchodok. Pri invalidnom dôchodku neprichádza do úvahy ani aplikácia článku 33 ods. 2 Dohovoru č. 128, nakoľko Československá socialistická republika sa v roku 1991 zaviazala prijímať záväzky len pokiaľ ide o III. časť Dohovoru, týkajúcu sa starobného dôchodku. Navrhovateľovi bolo preto možné zhodnotiť na nárok na invalidný dôchodok len obdobie dôchodkového poistenia získané vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia.

Poukázala tiež na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL.US 16/2017 z 13.02.2019, ktorým nevyhovet návrhu Najvyššieho súdu SR na vyslovenie nesúlady ustanovenia § 60 ods. 2 a 3 a § 255 ods. 5 a 6 zákona č. 461/2003 Z.z. s čl. 12 ods. 2 a čl. 39 ods. 1 Ústavy SR. Preto policajti alebo profesionálni vojaci, ktorí získali dobu služby v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok, nemajú na účely nároku na invalidný dôchodok postavenie chránenej osoby v zmysle čl. 57 ods. 1 písm. a) Dohovoru č. 102 o minimálnej norme sociálneho zabezpečenia.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa § 492 ods. 1 a 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa

dokončia podľa doterajších predpisov. Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Podľa § 60 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu²⁾ <. a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.⁵⁵⁾ <.

Podľa § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z., za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu²⁾ <. a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.⁵⁵⁾ <.

Z obsahu administratívneho spisu odporkyne odvolací súd zistil, že odporkyňa právoplatným rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 23.05.2011 priznala navrhovateľovi od 1. januára 2011 invalidný dôchodok v sume 167,50 € mesačne, zvýšený postupne od 1. januára 2014 na sumu 184 € mesačne. Výška invalidného dôchodku bola podľa odôvodnenia rozhodnutia odvodená od zhodnotenej doby poistenia v rozsahu 18,4548 roka. Nebolo sporné, že odporkyňa pri určení sumy invalidného dôchodku neprihliadla aj na obdobie jeho výkonu služby, ale z odôvodnenia nie je zrejmé, z akého dôvodu. Práve s ohľadom na túto skutočnosť navrhovateľ žiadal dňa 07.01.2014 o zvýšenie sumy invalidného dôchodku. Z obsahu spisu vyplýva, že ide o obdobie jeho služobného pomeru príslušníka ZNB od 15.02.1977 do 31.12.1990, služobný pomer v Slovenskej informačnej službe od 17.10.1995 do 15.10.1998, ako aj výkon základnej vojenskej služby od 01.10.1971 do 30.09.1973, za ktoré získal nárok na dávku z osobitného systému sociálneho zabezpečenia (výsluhový príspevok).

Tak, ako v rozhodnutí o priznaní invalidného dôchodku, ani v preskúmanom rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o zvýšenie sumy invalidného dôchodku odporkyňa žiadnym spôsobom (riadne, s odvolaním sa na relevantné ustanovenia právneho predpisu), nezdôvodnila, prečo navrhovateľovi pre výšku invalidného dôchodku nezapočítala aj doby služby policajta a príslušníka Slovenskej informačnej služby (ďalej len „policajt“). V odôvodnení rozhodnutia iba uviedla, že na vec sa nevzťahuje Dohovor č. 128 a jeho článok 33 ods. 2. Skutočnosť, že na invalidný dôchodok sa Dohovor č. 128 nevzťahuje, však nie je sporná. Spornou zostala skutočnosť, či aj na výsluhový príspevok možno aplikovať ustanovenia § 60 ods. 2 a § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. , ako to urobila odporkyňa.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že za dobu výkonu štátnej služby bol navrhovateľovi rozhodnutím Slovenskej informačnej služby Č.p. PZ-103-3/98 z 30.10.1998 od 16.08.1998 priznaný výsluhový príspevok podľa § 210 a § 211 ods. 1 písm. d/, ods. 3 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície.

Dňom 1. júla 2002 nadobudol účinnosť zákon č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 124 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z., ktoré je prechodným ustanovením, výsluhový príspevok, na ktorý vznikol nárok podľa § 210 a § 211 ods. 1 písm. d/ zákona č. 73/1998 Z.z. sa ku dňu účinnosti tohto zákona považuje za výsluhový dôchodok.

Je teda zrejmé, že navrhovateľovi nebol priznaný výsluhový dôchodok ani invalidný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z., keďže pre vznik takeého nároku by jeho služobný pomer musel trvať minimálne do 30. júna 2002.

Výsluhový príspevok priznaný podľa § 210 a § 211 ods. 1 písm. d/ zákona č. 73/1998 Z.z. sa iba považuje za výsluhový dôchodok, nie je však výsluhovým dôchodkom. Tento záver potvrdzuje aj skutočnosť, že ako v § 60 ods. 2, tak aj v § 255 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. je výslovný odkaz na poznámku pod čiarou pod č. 2, a tým je zákon č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov.

Z uvedených dôvodov v danom prípade nie je možná aplikácia ustanovenia § 255 ods. 5 (a už vôbec § 60 ods. 2) zákona č. 461/2003 Z.z. Rovnaký právny názor už navyšší súd vyslovil, napr. v rozhodnutí sp. zn. 9So/213/2014 zo dňa 28.09.2016, teda odporkyňa musel byť známy.

Odvolačný súd preto dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto podľa § 250ja ods. 3 veta prvá v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odporkyňa znovu rozhodne o výške invalidného dôchodku navrhovateľa podľa § 112 zákona č. 461/2003 Z.z., pričom nové rozhodnutie v súlade s § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. riadne odôvodní a uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala. Odporkyňa je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, § 250k ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo v konaní úspešný navrhovateľ žiadne trovy konania neuplatnil.

Žiada sa ešte uviesť, že navrhovateľ v odvolaní navrhoval aj zrušenie rozhodnutia odporkyne zo dňa 27.02.2014, ktorým pôvodne rozhodla o jeho žiadosti o zvýšenie invalidného dôchodku zo 07.01.2014 tak, že žiadosť zamietla, ale toto rozhodnutie zrušila sama odporkyňa rozhodnutím z 19.05.2014, kedy vydala vo veci nové rozhodnutie, ktoré bolo predmetom prieskumu v tomto konaní. Nebol preto dôvod na zrušenie zrušeného rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.